

ქვეყნის

1992

სუთხაბათი

20

საბჭოთა

№ 25 (10556)

ფასი 1 განათი

ზუგდიდის დამოუკიდებელი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

გაზეთი გამოდის 1990 წლის 1 მარტიდან

როგორ ვიძვევით?

საკითხავი აი. მს არის!

ნუ განვიკითხავთ ოკონენსს

ამჟამად ჩვენს გარშემო შექმნილი სოციალურ-ფსიქოლოგიური გარემოს იმდენი შინაგანი, იდუმალი ნაღმი გაჩნდა, რომ შეუძლებელია წინასწარ იმის ამოცნობა, თუ რომელი მხრიდან მიიღებ უსიამო ბიძგებს. მოვლენების განვითარების პროგნოზირებაც კი არს, რამეთუ საგანთა ლოგიკას მტკიცად ენაცვლება სრულიად მოულოდნელი, ძნელად ასახსნელი ამორფული სიტუაციები და განწყობილებები.

ერთერთი ავბედითი სიმპტომი რომელიც თავის ნებაზე ქიმაგს საერთო განწყობილების ზამბარას, გახლავთ განსხვავებული აზრისაღმე ყოველი ჩვენგანის დამოკიდებულების კულტურა. ჩვენ ისეთ რეჟიმში მოგვიწია ათეულ წლებით ცხოვრებამ, როცა ყველას გუნდრუკი უნდა გვექმნა მონოიდეოლოგიური დოგმისთვის. და ამის გამო მოხდა ფაქტიურად გაუცხოება ქვეშარტ ღირებულებებთან, თავისუფალ სოციალურ, თუ პოლიტიკურ ორიენტირებთან. სწორედ ამან დაუტანა ჩვენი ცნობიერება და გამომდინარე აქედან, დაბლა დასცა პოლიტიკუ-

რი თვითშეგნების დონე. დღეს ყველა ამჩნევს და გულის ძირამდე განიცდის მწარე რეალობას: სხვისი აზრის, შეხედულების პოზიციის მოსმენა გვიჭირს. გაჩნდა ეგრეთწოდებული მოუთმენლობის სინდრომი. საკმარისია, ოპონენტი ჩვენი სააზროვნო მოდელიდან ოდნავ გადახაროს, რომ ლამის მტრად, ავისმოსურნელ ჩავთვალოთ. ეს კი უხერხული, ძნელად ამოსაცნობი და მკურნალობას დაუქვემდებარებელი საშიში სენია, რომლითაც სამწუხაროდ ინდუცირებულია საზოგადოების დიდი ნაწილი. ჩვენო ამბო და დებო, საყვარელო თანამემამულენო! პოლიტიკურ შეხედულებათა გამო ნუ გადავზრდით ჩვეულებრივ კამათს, პაექრობას მოუთოკავ ვნებათა დეკლავში, მტრობასა და სიძულვილში. მივეჩვიოთ ურთიერთობის ცივილიზებულ ნორმებს, თორემ ამ ისედაც გაჯახირებულ ყოფას კიდევ უფრო მოვიზსამავთ.

გვახსოვდეს: ჩვენს უკან დგას წინაპართა სიღარბისღე და პეწი, ზრდილობა და ღირსებას აურწყავი კოდექსი.

სახელმწიფო საბჭოს მიმართვა: რეკონანსი

უარი-ყოველგვარ პასკრეპიზს

გონიერი კაცი დღეს შეუძლებელია არ ხვდებოდეს, რომ რაც უბედურება თავს დაგვატყდა, რეტრილად ეამთა სიავის ბრალა. უსასტიკესმა რეჟიმმა დაგვიმანინჯა ფსიქიკა, შეგვიცვალა ცხოვრების წესი, დაგვიწყა მამაპაუარი ღირსებების კოდექსი. ავიღოთ თუნდაც აფხაზეთის საკითხი. ვინ გაამწევა იგი, ვინ შეიყენა ჩიხში ქართველ-აფხაზთა ურთიერთობა? ამ მშვენიერი კუთხის ბეცმა პოლიტიკოსებმა. ეს შათ გააღვივებს სეპარატისტული განწყობილებები, გაჩაღებს გამოწვევე ქმედებანი. უკანონო შეიარღვეულ ფორმირებებს, ტერორისტულ აქციებს აბა რა სიკეთე უნდა მოეტანა?

ახლა, სანამ კიდევ არ არის გვიან, ყველამ ღრმად უნდა გავცნობიეროს შექმნილი ვითარების სირთულე და წინ აღუდგნენ ძალადობას, დივერსიას, ყაჩაღობას. ნგრევით, ძარცვით საქართველოს სხეულს საბოლოოდ დავაზიანებთ, დღევანდელი დროსაც დაეღუპავთ და მომავალსაც უარი ყოველგვარ ექსტრემიზმს, მოუხმობთ მხარეთა შორის მოლაპარაკებისა და სხვა მშვიდობიან ფორმებს.

ჯ. თელია.

ქილიკის დრო აღარაა

მისაღებია, როცა შერიგებისკენა მოწოდება. მაგრამ ამას საქმე უნდა მოყვეს და არა ცინიზმი, ბოღმა. ამ მხრივ ტელევიზია და გაზეთი „ლიტერატურული საქართველო“ გამოირჩევიან. ვის აქვს უფლება მოქალაქეს გაუქლიკოს პოზიცია, მრწამსი. ჩვენ უნდა დაეძლიოთ ექსტრემიზმი, ურთიერთობის რკვევა ძალათ,

იარაღის ენით და არა ჭანსაღი პლურალიზმი. საქართველოს გადაარჩენს არა ოპონენტის აზრის ჩაქოლის, მისი მოშობის გზა, არამედ ერთმანეთის მოთმენის, დანდობის და დიალოგის მეშვეობით ქვეშარტების ძიების გზა.

ლ. სუბულავა.

დრო და უზენაესი გაარკვევ

საქართველოში შექმნილ უშიშმის მდგომარეობას ძალიან სერაოზული გააზრება სჭირდება. ძნელია არ დაეთანხმო სახელმწიფო საბჭოს მიმართვაში გადმოცემულ აზრს: „ეჭვი არაა, რომ ერთობლივ ძალისხმევით ბოროტებას მალე მოეღება ბოლო, ჩვენს მრავალტანჯულ ქვეყანაში დამყარდება მშვიდობა და წესრიგი, შეიქმნება ნორმალური პირობები დემოკრატიული პროცესების გასარღვევლად“.

ერთმანეთთან ძალისმიერი დაპ-

ირისპირებით ამ განანაგებული სულის და ეკონომიკის გამოჯანრთილებას ვეღარ შევძლებთ. ცხოვრება თავისას ითხოვს, შვილებისა და შვილიშვილების უსაფრთხოება ბევრს გვაძალებს.

რაც შეეხება ჩვენს ურვას და ტკივილებს, მას დრო მოარჩენს თანდათან. დრო და უზენაესი გამოიტანს მსჯავრს. ოდონდ ერთმანეთთან ურთიერთობის ცივილიზებულ საშუალებებს ზურგი არ უნდა ვაქციოთ.

ჩვენი ხსნა ჩვენსავე ხელშია, თანამემამულენო!

ი. არპანია

განათლებლის თანაგრეთული პრეტენსიები და სინამდვილე

ბოლო ათწლეულებში განათლების სისტემისადმი არასაკმაო ყურადღებამ დააქვეითა პედაგოგიური კადრების ხარისხობრივი შემადგენლობა. შემცირდა მოწოდებულ მასწავლებელთა რიცხვი, შენედა ნიჭიერი ახალგაზრდობის ლტოლვა პედაგოგის პროფესიისადმი. სასწავლო პროცესი დაქვეითდა. თვალსაჩინო გახდა კურსდამთავრებულ ახალგაზრდობის პროფესიული შეუსაბამობა ახლებური ცხოვრების მოთხოვნასთან.

ამჟამად, ისე როგორც არასდროს, დღის წესრიგში დადგა ოფიციალური განათლების მიახლოება რეალურ ცხოვრებასთან. ამ თვალსაზრისით გაზეთ „განათლების“ 10 ივლისის ნომერში გამოქვეყნდა სამინისტროს მიერ განსახილველად წარმოდგენილი „განათლების კონცეფციის“ პროექტი, რომელიც პრინციპულად და კრიტიკულად განიხილა საქართველოს პედაგოგიური საზოგადოების 21 ივლისის პლენუმმა. პლენუ-

მზე აღინიშნა, რომ „განათლების კონცეფციის“ პროექტი ვერ პასუხობს საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული განათლების სისტემის შექმნისა და მისი პრიორიტეტული განვითარების მოთხოვნებს. პროექტის გამოქვეყნების დრო და ვადები არ იძლევა მასზე საქმიანი მსჯელობის შესაძლებლობას. პლენუმმა მიზანშეწონილად მიიჩნია კონცეფციის ალტერნატიული ვარიანტების პრესაში გამოქვეყნება და რეკომენდაცია მიეცა პროფესორ ოთარ ქინქლაძის ხელმძღვანელობით შექმნილი კონცეფციის პროექტს, რომელიც განსახილველად გამოქვეყნდა გაზეთ „განათლების“ 31 ივლისის ნომერში. „საქართველოს რესპუბლიკის განათლების კონცეფციის“ ეს პროექტი ძირითადად შეესაბამება

ქვეყნის დემოკრატიზაციის, განათლების სისტემის ჰუმანიზაციისა და პროფესიონალიზაციის ეროვნულ მოთხოვნებს, გამოკვეთილად ჩანს რესპუბლიკის განათლების სისტემის სტრუქტურა, განათლების სისტემის პერსპექტივიები პრაგატიზაციისა და საბაზო ეკონომიკის ვითარებაში. ამავე დროს უნდა აღინიშნოს, რომ კონცეფციაში არააფერია ნათქვამი პედაგოგიური კადრების ხარისხობრივი შემადგენლობის პერსპექტიულ გაუმჯობესებაზე, ნიჭიერი ახალგაზრდობის პედაგოგიურ პროფესიულ ორიენტაციაზე, პედაგოგების სოციალურ დაცვასა და მატერიალურ უზრუნველყოფაზე, განათლების ადგილობრივი ორგანოების თვითმმართველობაში დემოკრატიზაციის განვითარებაზე. მეტ ჰუმანტრობასა და სრულყოფას მოითხოვს მასწავლებელთა ატესტაციის საკითხი.

პედსაზოგადოების პლენუმმა გადაწყვიტა, რომ ალტერნატიული კონცეფციების განხილვა ყველა ტიპის სასწავლებლების პედაგოგიურ-სამეცნიერო საბჭოებსა და მასწავლებელთა აგვისტოს თაობაზე უნდა განხორციელდეს. ზუგდიდის პედსაზოგადოების საბჭო რეგიონის პედაგოგებისაგან ელის საქმიან, პრაქტიკულ შენიშვნებსა და წინადადებებს.

ზუგდიდი იყო, არის და კვლავაც დარჩება სამეურნეო ადმინისტრაციულ და კულტურულ ცენტრად სამეგრელოს რეგიონისა. უფროსი თაობის წარმომადგენლებს კარგად ახსოვთ, რომ ზუგდიდში 40-იან წლებში ფუნქციონირებდა უმაღლესი პედაგოგიური სასწავლებელი. რომელიც ავადმოსაგონარ მეგრელთა საქმეს შეეწირა. რაოდენ სასიხარულო და საამაყო

რომ მიმდინარე წლიდან ჩვენს ქალაქში ფუნქციონირებს მრავალდარგოვანი უნივერსიტეტი. გვჯერა რომ მისი პროფესორ-მასწავლებლები თავიანთ ხმას მიაწვდიან რეგიონის პედსაზოგადოებას, რამდენადაც კონცეფციაში თვალსაჩინო ადგილი ეთმობა უმაღლეს სკოლას, როგორც უწყვეტი განათლების ერთიანი სისტემის მომდევნო საფეხურს.

განათლების სამინისტრომ 1992-93 სასწავლო წლისათვის დაამტკიცა სასწავლო გეგმები, რომლის მიხედვითაც სწავლა იწყება პირველ სექტემბერს და მთავრდება 25 მაისს. წინა წლებისაგან განსხვავებით, ყურადღებას იმყრობს ის ფაქტი, რომ 1-4 კლასების სასწავლო გეგმაში დამატებით შეტანილია საათები, რომელიც უნდა მოხმარდეს აკადემიურად ჩამორჩენულ მოსწავლეებთან არასაკმაო პერიოდში ინდივიდუალურ და ჯგუფურ მეცადინეობებს, ასევე (დასასრული მე-2 გვერდზე)

უნდა უზუნუნით მივუღებთ

ას, როგორ კომენტარს უკეთებ 17 აპრილს იმდენს უზგოდის უინაგან სკამიტა სამართავლო უფროსის მოადგილე ი. მისი.

მხოლავ სიის მიხედვით

პურკომბინატი რომ ხასიციკ-სლო მნიშვნელობის ობიექტია და ამ ურთულესი კატალიზმების დროს განსაკუთრებული დაცვა სჭირდება—ეს ყველაზე ვიციო.

განათლების თანადრეული პრობლემა და სინამდვილე

დამატებით შეცვლინობებს იმ მოსწავლეებთან, რომლებიც საგნის ღრმად შესწავლით არიან დაინტერესებულნი, ამავე მიზნით უკუღმობილი საათები ეთმობა მე-7, მე-11 კლასების მოსწავლეებს მათი სურვილისა და მოსწარფების გათვალისწინებით.

პირიქით, კიდევ უფრო გავამ-წვავებო. გვენდონ, დაგვიჭერონ ორგანოს წარმომადგენლებს და მაქსიმალურად უზრუნველყოფთ წესრიგს, მოგვცენ საშუალება სპეციალური მანქანებით გაზიდ-ულ იქნას პური ობიექტებამდე.

პროფილაქტიკური სამსახურის ვახტი აქ კიდევ უფრო განმტ-კიცდება, დაიხვეწება მისი ზეგავლენის მექანიზმი. მაგრამ კიდევ ვიმეორებ: მოსახლეობის მხრიდან თუ არ გვექნა მხარდაჭერა, სიტუაციის სწორად გააზრება, ამაო შედეგებზე ფიქრი.

ყოველდღიურად საშუალოდ 6-7 ათასი ცალი პური შემოდის. ეს რაოდენობა პურისა, რა თქმა უნდა არ არის საქმარისი. ქუჩის კომიტეტების მიერ შედგენილ სიაში, რომელიც ჩვენ ქალაქის პურკომბინატს წარვუდგინეთ, წნ ათასი ადამიანი და ფიქსირებული. ამ სფეროში პრობლემა არ მოიხსნება მანამ, სანამ სავაქრო ობიექტებში სიის მიხედვით არ შემოიტანენ პურს, სანამ მისი გაუიდეა პურ საცხობებში საბოლოოდ არ აღიკვეთება. მინდა ყველაზე იცოდეს, რომ ჩვენი მალაზიები მხოლოდ რელიზატორები არიან და არანაირად არ შეგვიძლია რაიმე სასიკეთო ზეგავლენა მოვახდინოთ პურის დეფიციტის აღმოფხვრასში.

მოგჭირნეობა სწორად ახლან

როგორც იმდღეების განწყობი-ლებას მოგახსენებთ: თითქმის ყოველდღე მიხდება პურის შესა-ძენად სიარული. რა ვქნა, უბნის მალაზიაში იგი არ მოაქვთ და მეც სხვებთან ერთად ქალაქის პურკომბინატისკენ მივეშურები.

თვალში გარემოს აუტანელს ხდის. პურის გამოჩენა ჯახტში და ეს დიდძალი მასა, იმის შიშით, ვაი თუ არ შემხვდესო, იწყებს ტორტმანს. ვერა და ვერ გავითავისებთ რიგის დაცვის კულტურა, სულსწრაფობა და მოუთმენლობა ზემოთს ასეთ დროს, საქმარისია სულ მცირედენი მიზნები და გაღიზიანებული მასა იჭრება საწარმოს ეზოში. მილიციის მუშაეების მცდელობაც ხში

სამგვარი უხეშობა გვეკადრება?

მკითხველმა ალბათ იცის, თუ რა უშიშმეს პირობებში ვეხდებო მუშაობა. კოლექტივის სისახლოდ უნდა ითქვას, რომ ძალ-ღონეს არავინ იზოგავს, რათა უპუროდ არ დატოვოს მოსახლეობა. მაგრამ მოქალაქეთა გარკვეული კონტინგენტი ყოველად მოუთმენელ, ძნელად მოსაგერიებელ აგრესიულობას იჩენს. ამ დროს ვერ შეიგნებს, რომ კარ-ფანჯრების, საცხობი ღუმელების, ნაკადური ხაზის დაღწევა-განადგურებით ჩვენს ხვალისდღელ არსებობას ვაყენებთ კითხვის ნიშნის ქვეშ.

თანამემამულეებს: ამ ექსტრემალურ სიტუაციაში გამოიჩინონ სიღიზიულე და მოთმინება, ურთერთატივისცემა და გატანა, ნუ ავაშევიხებით თავს ემოციებს, შევიკავოთ თავი უხეშობისაგან. მივცეთ საშუალება მძლოლებს სავაქრო ქსელში გაიტანონ პური. თუ ეს მხარდაჭერა და გაგება იქნება, მდგომარეობის დარეგულირების ყველა ბერკეტი ამოქმედდება და შემწილ კრიზისულ პერიოდს შედარებით იოლად გადავიტანთ.

მეცა საუკუნის განდვბილი

რუსეთში ბუდიზმის არსებობის 250 წლისთავის ზეიმზე მოწვეულ იქნა ნობელის პრემიის ლაურეატი დალაი-ლამა. მას დღეს მთელი მსოფლიო ანგარაშს უწევს, იზიარებს მის აზრებს, შეხედულელებს. იგი დაიბადა სოფელ ტაკცირში გლეხის ოჯახში. ხოლო ღვთის მსახურებაში მისი კარიერა იწყება ტიბეტში, ლამაის ოკლესიაში.

ლამა ყოველთვის ქადაგებს ახმის (ძალადობის საწინააღმდეგო) მოძღვრებას. რა სურვილები და მიზნები ამოძრავებს ამ რანგის მოღვაწეს? უპირველეს ყოვლისა ის, რომ ყველა ქვეყნის პოლიტიკოსები ერთმანეთს ხვდებოდნენ ბუნების წიაღში. მისი განზრახვა ტიბეტი იქცეს ახმისის ზონად.

ტიბეტელების რწმენით დალაი ლამა არ კვდება, არამედ სიკვდილის წინ გარდასახება ზავშვად. დალაი-ლამა მე-14 თანამშრომლობდა ჩინეთის ხელისუფლებასთან. ერთ დროს არჩეულიც გახლდათ სრულიად ჩინეთის კრების თავმჯდომარის მოადგილედ. მაგრამ 1959 წელს, ტიბეტის შეიარაღებული აჯანყების დროს, იძულებული შეიქნა ემიგრაციაში წასულიყო ინდოეთში. სწორედ ამ დროს განახორციელა მან მეტად სახიფათო გადასვლა ჰიმალაიზე.

დალაი-ლამა მისი სისტემატურად უსმენს „ბი-ბი-სის“, „ამერიკი ნმსს“, მოსკოვის რადიოს ინგლისურ ენაზე, კითხულობს სოლიდურ ეკონომიკურ ურუნალებს. მის რეჟიდენტიაში მოთავსებულია მეცნიერების უმსხვილესი ცენტრი, აღკუთრული თანამედროვე ტექნიკით.

რად ამოა ხდება. მანქანებს პურის გამოტანის საშუალებას რომ მიეცემდეთ, ასეთ დავიდარებას ავიცილდით თავიდან. სანამ ეს საკითხი არ მოგვარდება, უსიამოვნო ექსციტებს ვეღარ ავიცილდით. და კიდევ ამას ვიტყვით: ზოგი მოქალაქე უტიფრად ექცევა. მოიზიზღება, მეზობელმა, ნათესავმა მისოვით და ყიდულ-ობს 10-15 ცალ პურს. ნუ ვიზამთ ამას, ხალხნო! თუ ასე ტომრებით გავზიდეთ და პირტუცეს შევაკამეთ პური, განსაცდელს მოვიახლოვებთ.

ფქვილი არ არის?

ღვთის მკაცრი განაჩენით ზუგდიდლებს ტყვია უპეა აღარ გვაშინებს, მაგრამ მთარული, არაოფიციალური ინფორმაცია იმის შესახებ, რომ ქალაქისა და რაიონის პურკომბინატებში ფქვილის მარაგი ამოიწურა, უსაზღვროდ გვაშოთებს. თანაც გულახდლილად გითხრაო, პირადად ნაკლებად მჭერა. ასე მგონია, ეს ვილაციების მიერ სიტუაციის ხელოვნურად კიდევ უფრო დაძაბვის მორიგი ცდაა. აბა რას უნდა ნიშნავდეს: ვამბობთ: ფქვილი არ არის, პური ვერ გამოცხვება და ამ დროს, ქალაქის ქუჩებში თუ სოფლებში, მავანნი, აბსოლუტურად თავისუფლად, რამდენსაც მოისურვებთ იმდენს, თანაც საუკეთესო ხარისხის ფქვილს ზედმეტ ფასებში ყიდიან.

დალაი-ლამამ უძღვნა 1989 წელს რუმინეთში დატრიალებული ტრაგიდიის მსხვერპლთა დახმარების ფონდს. აგრეთვე მოწყალების ორდენს. „მე არ გახლავართ პოლიტიკოსი, მე ბერი ვარ“, — ამბობს დალაი-ლამა. მას ღრმად სწამს, რომ თანამედროვე პოლიტიკაში მოდიან ახალი ტიპის პიროვნებები, რომელნიც მოიტანენ ამ სფეროში ზნეობასაც. „სოხმედელონიკი“ — №82.

ინფორმაციის ცენტრი: რედაქციის მისამართი: ქ. ზუგდიდი, მერაბ კოსტავას ქ. 56. ტელეფონები: რედაქტორის 2-24 80, რედაქტორის მოადგილის 2-28 89, პასუხისმგებელი მდივნის 2-31 96, სოფლის მეურნეობის განყოფილების 2-21 78, მურომელთა წერილების 2-25 12, რადიორედაქციის 2-47 00. საქართველოს რესპუბლიკის ბეჭდვითი სიტყვის დეპარტამენტის ზუგდიდის სტამბა. მერაბ კოსტავას ქ. №56, 9-28-07, ტირაჟი 1200. შეფ. №815.